

J ä l j e n n ö s .

Helsingissä 25/3 1942.

K. Herra Sotamarsalkka G. Mannerheim.

Päämaja.

Mikkeli.

K. Herra Sotamarsalkka!

Palatakseni eilen keskustelemaamme kysymykseen, täytyy minun heti sanoa, että lähemmin mietittyäni asiaa olen saanut sen suhteen suuria epäilyksiä. Operatiivisesti suunnitelma epäilemättä on mielenkiintoinen. Katson myös, että se voidaan toteuttaa. Kiel-
tämättä sen kautta niinkään jossain määrin parannettaisiin rinta-
malinjojamme, joskin myös vihollisen huoltoyhteydet uuden rintaman
tärkeimmällä kohdalla, varsinkin Valkean meren sulana ollessa, ny-
kyisestäään helpottuisivat. Mutta kaikessa tapauksessa suunnitelman
toteuttaminen olisi vain puolinaisuus. Sorokaa tai Sumaa ei saavu-
tettaisi. Hyökkäys Parandovan seudulla antaisi kumminkin todennä-
köisesti viholliselle aiheen otaksua, että pyrimme kauemmaksi ja
saattaisi sen keskittämään vastaamme samallaisia voimia kuin jos
kysymyksessä olisi Soroka tai Suma. Joutuisimme siten siellä toden-
näköisesti sitkeisiin taisteluihin. Toiselta puolen on tuskin otak-
suttavaa, että ne 5 venäläistä divisioonaa, jotka nyt ovat Povent-
san - Seesjärven linjalla ilman muuta vetäytyisivät vaikka niiden
rautatieyhteys Parandovassa katkeaisikin. Päinvastoin tuntuisi
enemmän venäläisten tapojen mukaiselta, että ne mottiinkin joutu-
neina tekisivät sitkeätä ja pitkäaikaista vastarintaa ja vetäisi-
vät koko Maaselän ryhmän ankariin taisteluihin. Nämät taistelut,
joihin sekä Maaselän että Rukajärven joukkomme siten kietoutuisi-
vat, tuottaisivat varmaan sekä huomattavia miehistötappioita että
aiheuttaisivat melkoista materialin kulutusta, jotka eivät olisi
oikeassa suhteessa saavutusten arvoon. Saksalaisten taholta emme
näissä taisteluissa todennäköisesti saisi mitään kevennystä, mää-
rättyä lentovoima-apua ehkä lukuunottamatta. Muuten kesää vastaan,
ja Valkean meren vapautuessa jäistä, ei Sorokan tai Sumankaan val-
taus saavuttaisi täyttä merkitystään ennen kuin talvella 1942-43.

Mutta olemmeko silloin vielä sodassa venäläisiä vastaan? Jos olemme, sitä välttämättömämpää on, että koetamme mahdollisuuden mukaan nyt säästää voimiamme, kalustoamme ja varastoitamme. Ehkä on tällä hetkellä vielä otettava huomioon sekin, toivottavasti hyvin pieni mahdollisuus, että saksalaisten on pakko peräytyä Pietarin rintamalla. Sellainen tapaus tuottaisi meille epäilemättä kaikissa tapauksissa suuria vaikeuksia ja vaaroja, jotka olisivat sitä suurempia jos samanaikaisesti kaikki Maaselän ja Rukajärvenkin joukot olisivat sidotut raskaisiin taisteluihin.

Huomioon on myös otettava hyökkäysliikkeen ehkä aiheuttama selkkauksen vaara Amerikan kanssa. Luulen tosin, että Amerika julistaa meille sodan, jos katsoo sen etujensa mukaiseksi, aivan riippumatta siitä mitä me teemme. Itse se tuskin sotaa Suomea vastaan haluaa, mutta Venäjän vaatimuksesta se sen voi julistaa, kuten Englantikin aikoinaan teki. Meidän hyökkäyksemme Sorokan suuntaan saattaa antaa Venäjälle aiheen kiristää Amerikalta tällaista sodanjulistusta ja ehkä vähentää Amerikan vastustushalua tällaisen vaatimuksen suhteen. Pitäisin myös monessakin suhteessa varsin arveluttavana tavalla tai toisella ennakoita ilmoittaa Amerikalle, että hyökkäyksemme rajottuu ainoastaan niihin ja niihin tavoitteisiin ja siten koettaa lieventää sen mahdollisesti tekemää epäedullista vaikutusta.

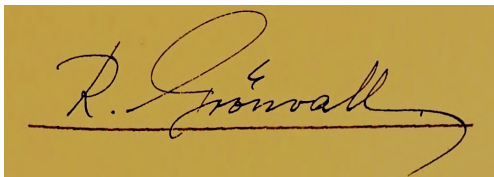
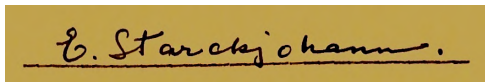
Jos saksalaisten ja sen liittolaisten keväthyökkäys päärintamalla onnistuu odotusten mukaan ja venäläiset ratkaisevasti lyödään, selviää tilanne varmaan meidänkin rintamillamme suhteellisen helposti, vaikkei suunniteltuun hyökkäykseen nyt ryhdyttäisikään. Jos hyökkäys taas epäonnistuu ja venäläiset ovat voitokkaita, on parempi ettemme ole tunkeutuneet kovin kauaksi. Kun me puolestamme omalta kohdaltamme olemme suurin piirtein saavuttaneet sen, mitä meidän tehtäväksemme sodan alkaessa suunniteltiin, mutta saksalaiset sitä vastoin eivät ole lainkaan voineet pohjoisessa toteuttaa mitä heidän olisi ollut tehtävä, ei saksalaisillakaan pitäisi olla mitään muistuttamista meidän suhteellista passivisuuttamme vastaan nykyoloissa. Sidommehan me joka tapauksessa edelleen parikymmentä venäläistä divisioonaa ja se vaatii meiltä suurempia ponnistuksia ja uhrauksia kuin mitä yksikään Saksan varsinaisista liittolaisista, suhteellisesti ottaen, nyt suorittaa. Lisäksi joukkojemme uudistijärjestely on vielä kesken ja kuljetusneuvojemme heikko tila tuottaisi varmaan hyökkäyksen toteuttamisessa vaikeuksia, varsinkin kun se ainakin osittain saattaisi joutua suoritettavaksi keli-rikon aikana.

Saattaa olla että epäilykseni ja huoleni ovat aiheettomia ja motiivini paikkansa pitämättömiä. Mainitsin niistä Waldenille. Muiden kanssa en asian laadun vuoksi ole halunnut keskustella. Olen tämänkin huonolla käsialallani itse kirjoittanut. Herra Sotamarsalkalla on luonnollisesti täysi vapaus oman harkintansa mukaan ratkaista asia. Lupaukseni mukaisesti olen kumminkin tahtonut dubioni esittää.

Kunnioittavimmin tervehdyksin

RISTO RYTI.

Jäljennöksen [sotasyällisysoikeudenkäyntiä varten] oikeaksi todistavat:

A rectangular box containing a handwritten signature in black ink on a light brown background. The signature is written in a cursive style and appears to read "R. Ryti".A rectangular box containing a handwritten signature in black ink on a light brown background. The signature is written in a cursive style and appears to read "E. Starckjohann".